

III. évfolyam, 73. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - 8 fillér.

Telefon szám 6.

HATÁRŐR

UJVIDÉK,
1907. július 3, szerda

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Ferencz József-tér

Kéziratokat nem adunk vissza

Megjelenik szerda, péntek
és vasárnap reggel.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Már megvan a „macska.“

A *Határőr* ezévi június hó 23 iki számában *Medvetzky Imre dr.*, lapunk társszerkesztője a nyilvánosságra nem tartozó okból saját neve aláírásával megjelent „Közéletünk megtisztítása“ című vezércikkében a megindítandó „radikális negyvennyolcas Ellenőr“ című lap szerkesztősége által közreadott „programm“ mal foglalkozva azon sejtésének adott kifejezést, hogy az „Ellenőr“ mögött az *ujvidéki alkotmánypart* állana.

Szlezák Lajos dr., az *ujvidéki alkotmánypart* elnöke azonban előttünk kijelentette, hogy az *ujvidéki alkotmánypart ezen új laptól teljesen távol áll* és annak megjelenéséről is csak annyit tud, hogy ilyen szándékról hallott beszélni, de azzal a lappal semmi közösséget nem vállal.

Ezt megelőzőleg a *alkotmánypart* egyik oszlopos tagja: *Gál Ödön dr.*, hasonló kijelentést tett, és a következők közzétételére hatalmazott fel bennünket:

— „Sem az *alkotmánypart*, sem annak tagjai az „Ellenőr“, vagy bármely más lap megindításáról nem tudtak, ahhoz semmi közük. Lapindításról régebben szó volt és erre a célra a párt tagjai mintegy 4000 koronát össze is adtak már, de a változott *politikai viszonyokra való tekintettel* az új lap megindításának tervéről lemondottak, és hogy ennek nyomatékossabb kifejezést adjanak, az összegyűjtött 4000 korona hováfordítása ügyében a legközelebbi napokban *alkotmányparti gyűlést tartanak*, mely minden valószínűség szerint a lapvállalat felszólását is ki fogja mondani.“

Szlezák Lajos dr.-nak, az *ujvidéki alkotmánypart* elnökének és *Gál Ödön dr.* az *alkotmányparti lapvállalat* pénztárnokának, tehát a legilletékesebb faktoroknak ezen határozott nyilatkozata minden netáni kétséget eloszlat, hogy az *ujvidéki alkotmánypartnak sem a „radikális negyvennyolcas“ „Ellenőrhöz“, sem a „közéletet megtisztítani akaró“, „klikkromboló“, „városi autonómiát védő“ új „Herostrateshez“, Száz Zoltán* urhoz semmi köze sincs.

Szívesen látjuk s örvendünk azon, hogy az *ujvidéki alkotmánypart*, noha egy ideig tévutakon haladt, a koalíció szilárdságát „személyes támadásokra“ tervezett lapindítással nem fogja gyöngíteni, megbolygatni akarni.

Gál Ödön dr. szavaiból félreérthetetlenül kivettük, hogy végre belátta, amit a *Határőr* első számától fogva hirdet,

hogy *Ujvidéken*, a nemzetiségeklakta határvárosban egy erős magyar pártra van szükség, melynek ereje, tekintélye és hatalma érdekében szűnjön meg minden apró-cseprő személyes torzsalkodás, kicsinyes szörszálhasogató ellentét keresés és hajoljon meg a sokkalta fontosabb és missiót teljesíteni hivatott *nemzeti érdek* előtt.

Az *ujvidéki alkotmánypart* két vezérférfiának fenti nyilatkozata *megnyugtató és megörvendeztet* bennünket, mert látjuk bennük a becsületes jó szándékot, mely a függetlenségi párttal való együttműködésnek *legelső alapfeltétele*. De örvendünk, hogy az *alkotmánypart* vezetősége a jóhiszemű sejtésnek helyreigazítását nem, — amint *Ujvidéken* szokásos, — más lapok hasábjain teszi meg, hanem lojalitásunkban bizva mi lapunkat keresi fel.

Minden félreértés elkerülése céljából kifejezetten hangsúlyozni akarjuk, hogy bennünket a legtávolabbról sem izgat, hogy *Ujvidéken* akárhány magyar lap indul meg. Sőt örvendve látjuk, hogy az *ujvidéki magyarság* annyira megerősödött, hogy még több magyar lap fenntartását biztosíthatná. Mi ideális eszmékért harcolunk, önző érdek nem vezetett bennünket soha, lapunkat is akkor indítottuk meg, amikor a *radikális negyvennyolcas* ujság csak üldözésnek, zaklatásnak volt kitéve, amikor a nemzet nyakán a Bécsből küldött nemzethőherok ültek kik előtt semmilyen eszköz nem volt elég erős és kevésbé szent, hogy a szabad szó nyilvánulását elnyomják.

De igenis érdekel bennünket az a körülmény, hogy most, amikor ország-szerte gyanus mozgolódás észlelhető, hogy a magát meg nem adó *haladóparti* szemétnép piros-fehér-zöldre átfestett nemzeti radikális negyvennyolcas köntösben újra feléledni parkodik, — úgy *Ujvidéken* is találkoznak egy „*radikális negyvennyolcas*“ lappal, melynek programja a mi programunk és amelyet az „*Ellenőr*“ kisajátítani akar, hogy annak mindeddig phisikailag még keresztlivihetetlen részei miatt a nyilat a *Kossuth Lajos* tanait hirdető *igazi függetlenségi párt* ellen fordítja.

Szülőanyja ennek az új pártnak: *A darabant-párt*, mely hangzatos frázisokkal magához akarja édesíteni a mindenkor és mindenütt létező elégedetlen elemeket.

Ez ellen a félrevezetésre alapított akció ellen szólalt fel *Medvetzky Imre dr.* és emelünk szót mi is!

Ellenőrnek vagy másképp, *Száz Zoltán*-nak vagy *Pityi Palkónak* hívják az új lapot és szerkesztőjét az nekünk bliktri, nekünk felszólalásunkkal csak egy célunk van, hogy a népet a becsapástól megmentsük, arra előre figyelmeztessük.

Hogy rámutassunk mennyire *igazi függetlenségi* az új lap, hol készül a a feléledt és átfestett darabantpárt ezen legujabb főztje.

Brankovics György, a karlócai patriárka, és *ujvidéki barátai* képezik az *Ellenőr anyagi hátvédjét*.

Nem a levegőből kapjuk elő ezt az állításunkat, hanem bizonyítékok alapján állítjuk és eleve kijelentjük, hogy állításunkat minden tagadással szemben is fenntartjuk, azt bizonyítani is hajlandók vagyunk.

Brankovics György Ő szentségét, *Gericich* bérlő barátját felesleges a *Határőr* olvasóinak bemutatni, hisz cikkeinkből, és a bennük felvonultatott egész garmada kompromittáló bizonyítékokból ismeri mindenki. Legutóbb is „*Brankovics patriárka borderója*“ címmel közölt cikksorozatban vetköztettük pörére a jeles egyházfjedelmet.

Brankovicsnak érdekében áll a *közvéleményt*, mely ma mint egy ember ellene van, *áthangolni*. E célból pár hét előtt egyidőben nem kevesebb, mint *nyolc szerb lapot* alapított. A *Zágrábban* régebb idő óta megjelenő *Szrbobrán* és *Polith Mihály* *Ujvidéken* megjelenő híres lapja a *Branik* nyíltan melléje álltak. Azonkívül *Ujvidéken* „*Novoszadszke Novisad*“ és „*Sztar Mladi*“ címmel, *Zomborban* „*Szloga*“ *Karlócán* „*Szrpszki Miszao*“, *Mitrovicán* „*Sloboda*“ címmel és végül *Nagykikindán* lapokat alapított.

Programmjuk: *Brankovicsot védeni*, tűzön-vizen, árkon-bokron keresztül.

A szerb nép azonban okosabb, mint *ő szentsége* hitte, nem ült fel az új lapoknak és falankszként állja körül a *Zastavát*, a szerb közvélemény *igazi szószólóját*. Tehát *Brankovics* a szerbknél felült.

Most tehetetlen bosszuvágyában és tulbecsült erejében bizva a *darázsfaszekbe* akar belenyulni.

Fáj a foga: *Teleki Árvéd grófra*, és *Balla Aladárra*, kik *Brankovics* távozásának követelésével a magyar közvéleményt e téren irányítják. *Ujvidéken* van a szerb radikálisok központja. Itt van *Tomics Jása*. És végül tán bennünket se szeretne nagyon megcsókolni és mindezekért *itt Ujvidéken magyar lapot indit*, hogy ellenfeleit, kik tulajdonképpen a közélet *igazi megtisztításáért*

„Waltham“

A LEGMEGBIZHATÓBB
ZSEBÓRA
KIZÁRÓLAGOS ELÁRUSÍTÓ

Regényi István

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS, LÁT-
SZERÉSZ, VÉSNÖK. Leg-
nagyobb raktár arany,

ezüst és drágakő ékszerekben, látszerészeti, oikkekben legdusabb
ohinal ezüst raktár.

harcolnak, magyar nyelven, hamis lobogó alatt hátra támadhassa.

Ez a célja.

Ezért van szüksége a radikális függetlenségi Ellenőr-re.

Az „Ellenőr“ tehát Brankovics pátriárka lapja lesz.

Igy üdvözölje és fogadja Ujvidék intelligens népe a — „radikális negyvennyolcas Ellenőr“-nek július 15-ikén megjelenő első számát!

Imperiális magyar politika.

Irta: Kalmár Antal dr.

III.

Bosznia és Hercegovina mint Eris almája.

Boszniát és Hercegovinát két nemzet: a szerbek és a horvátok és egy dinasztia: a Habsburgok követelik maguknak. Kacsintgat felé még az olasz is, de csak úgy, mint Dalmáciának Hinterlandjára.

A szerbek és a horvátok követeléseinek az az alapja, hogy két délszláv királyság akar kialakulni: egyik az ortodox szerb — a másik a katolikus horvát. A szerbek meg akarják csinálni Nagy-Szerbiát, a horvátok meg akarják csinálni Nagy-Horvátországot. De fejtegettük már, hogy a szerb és a horvát délszláv királyság egymás mellett meg nem állhat, még pedig azért nem, mert mind a kettő ugyanazokból a területekből: Boszniából és Hercegovinából akarja birodalmi fundamentumát lerakni. Ha tehát kialakulhat Nagy-Horvátország: akkor Szerbia megmarad kis Szerbiának, — ha pedig kialakulhat Nagy-Szerbia: akkor Horvátország örökre csakis a mostani határai között húzódhat meg.

Érzik is ezt úgy a szerbek, mint a horvátok s a két nemzet között kiegyenlíthetetlen versengés indult meg Bosznia és Hercegovina birtokáért. Az egyiket irányítják Belgrádból — a másikat irányítják Zágrábról. Egyelőre azonban még egyik helyen sem a tartományok nyílt birtoklásáért. Ez még ma az európai közjogba tartoznék s így csak annyit engednek meg maguknak, hogy a berlini szerződés értelmében követelik Bosznia és Hercegovina nemzetközi helyzetének végleges rendezését. A horvátok zágrábi országgyűléseiken és a községtanácsukban, a szerbek pedig belgrádi, nisi, sabáci, stb. meetingjeiken.

A szerbek azt követelik, hogy szűnjék meg Bosznia és Hercegovinának okkupált jellege és Európa adjon e tartománynak önkormányzatot. Nem mondják meg ugyan az önkormányzat formáját, de ez szempontból nem érthető másképpen, mint önálló fejedelemséggel, de mégis a török szultán névleges szuverenitása alatt. Tehát Bulgária és Ruméliának kaptafájára. Ha aztán Bosznia és Hercegovina autonómiaja megvolna: akkor a szerbek úgy gondolkoznak, hogy: kommt Zeit — kommt Rath, — vagyis az idő meghozhatja Nagy-Szerbia kialakulását, de hogy meghozza: Boszniát előbb muhatlanul vissza kell adni önönmagának. Nagy-Szerbia kialakulásához tehát az első lépés: Bosznia és Hercegovina autonómiaja.

Ezzel szemben a horvátok azt követelik, hogy Bosznia és Hercegovina Horvát-Szlavon-Dalmátországhoz kapcsolassék. A horvátok is követelik tehát a megszállott tartományok nemzetközi helyzetének végleges rendezését, de nem abból a célból, hogy Bosznia és Hercegovina önálló fejedelemséggel bíró autonómiát kapjon, hanem abból a célból, hogy a megszállott tartományok Dalmáciával együtt Horvátország testével egyesítenek. A horvátok eme követelésében tehát egyúttal az is benne van, hogy: okkupáció helyett — annexió legyen. Nagy-Horvátország kialakulásához tehát az első lépés: Bosznia és Hercegovina annexiója.

A kialakult 110.000 négyszögkilométer területtel bíró Nagy-Horvátország megmaradhatna ugyan továbbra is a Habsburg imperium alatt: de a horvátok is úgy gondolkoznak, hogy: kommt Zeit — kommt Rath — s az idő meghozhatja Nagy-Horvátország teljes függet-

lenségét. Nagy-Horvátország veszedelmét mi állandó tükröz gyanánt tartjuk a magyar nemzet elé s meggyőződésünk, hogy ennek egyedüli ellensúlyozója azt a politikát juttatni dülőre, amely Nagy-Szerbia kialakulásához s így Horvátország logikus visszaszorításához vezet. Itt nincs más politika, mint Szerbiát fölhasználni Horvátország ellen.

Nagy-Horvátország megcsinálása egyúttal Olaszország politikája is, de csak azért, hogy a horvátok viszont az albán nyeregbe segítsék az olaszt beülni. Albánia és Olaszország között az Adriai-tenger csak 22 kilométer széles s a két part birtokában az Adria fölött csak az olasz lehet az ur. Ennek a politikának a spionja a magyar országgyűlésen Supiló a horvát-dalmát kalandor. Az Adriának olasz uralma Nagy-Horvátországnak se lehet ugyan érdeke, de ha meg lesz Nagy-Horvátország: akkor Itáliát is meg lehet csinálni. Addig pedig az olasz aranyának is jó csengése van.

A bácsi ág. hitv. ev. egyházmegye közgyűlése.

A bácsi ág. hitv. ev. egyházmegye f. hó 26-án tartotta Ujvidéken rendes évi közgyűlést *Rohonyi Gyula* egyházmegyei felügyelő s *Belohorszki Gábor* főesperes ikerelnöke alatt. *Jancsuszó László* esp. segédlelkész buzgó imája után meleg szavakkal üdvözölte a világi elnök a nagyszámban egybegyűlt egyházi és világi képviselőket. Ezután *Belohorszki Gábor* főesperes előterjesztette tartalmas, az elmúlt közigazgatási évről pontos képet adó évi jelentését, melyből a következő kiválóbb mozzanatokat emeljük ki:

Elsősorban megemlékezett *Scholtz Gusztáv* budavári érdemdus lelkésznek bányakerületi püspökké történt megválasztásáról azon szívből eredő kívánsággal, hogy a szept. hó 13-án végbement beiktatása alkalmából ékeszszólan hangoztatott magasztos, örökérvényű elveket sikerüljön neki a közegyház s a haza javára a gyakorlati életben megvalósítania. Megemlékezett azután Rákóczi Ferenc, Thököly Imre s bujdosó társaik hamvainak az édes hazai földben történt örök nyugalomra helyezését s jelentette, hogy e: alkalmából az egyházmegye minden egyházközsége s iskolája fényesen ünnepelte a diós hősök porladó hamvainak hazaérkezését. Szóval azután a nem állami tanítók fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslatot, mely ellen széles medrű agitáció indult meg az egyházban, mint a mely az ev. egyház autonómiáját sérti s iskoláit és tanítóit az állam önkényének teszi ki. A bácsi ev. egyházmegye nem foglalt állást e kérdésben, mert bár feltékenyen őrzi az egyház önkormányzatát, mégis érett megfontolás után s különösen tekintve azt, hogy e törvény a tanítók mostoha anyagi viszonyainak tetemes könnyítését célozza, melyet az egyházak nyújtani nem képesek, nem találta szükségesnek a mozgalomhoz való csatlakozást.

A múlt közigazgatási évben a következő változások történtek: a lelkészi karban: Meghaltak: Borovszky felső-pincédi és Bierbrunner Gusztáv ókéri lelkészek. Megválasztottak ill. megerősítettek *Jahn, Jakab* Kiskérre, *Zsabyára Kund K. Vilmos*, *Obecserre Mandl György*, *Mühl Sándor* kucorai lelkész Gyöngre megválasztván, hivataláról lemondott, Kiszácsra meghivatott *Joch Sámuel* segédlelkésznek; esp. segédlelkésznek pedig *Jancsuszó László* volt iglói segédlelkész.

A felügyelői karban: *Dr. Micsátek Lajos* megválasztott felső-pincédi, *Dr. Kurtz Fülöp* ókéri, *Gabert János* sajkásszentiváni felügyelőnek. Másodfelügyelőnek megválasztott *Dietrich Jakab* Ókérén és *Pfeiffer Ferenc* Baján.

Egyházmegyei gyámintézeti világi elnökül megválasztott *Kiss Gyula* óverbázi felügyelő, kit a Gyámintézet f. hó 25-én d. u. Ujvidéken tartott közgyűlésében iktatott új hivatalába, mely alkalmossal tartalmas meleg egyház- és felebaráti szeretettől áthatott székfoglaló beszédet mondott, mely az összes jelenlévőkre mély hatást gyakorolt.

Az egyházmegye népesedési mnzgalom adataiból kiemeljük: Az egyházközségek lélekszáma 70.445 (m. é. 69.269) gyarapodás 1176. Szül. 1189 fiu, 1070 nő, összesen 2259 gyermek.

Egybekelt 631 tiszta, 87 vegyes, összesen 718 pár. Meghalt 729 fiu, 683 nő, összesen 1412, a természetes szaporodás 847.

A mi az anyagi állapotot illeti, az egyházak összes bevétele 428.778 kor. 21 fill. kiadása 327.932 korona 03 fillér maradvány 90.846 kor. 18 fillér.

Az egyhangulag elfogadott főesperesi jelentés után áttértek a 74 pontból álló napi-rend tárgyalására. Elénk helyesléssel fogadták a többi között *Wagner Gusztáv Adolf* ujverbázi lelkész javaslatát, mely az 1848. XX. t. c. végrehajtására vonatkozott s melyet e fontos s jogos kérdés felszínén tartása végett a kerületekhez s az egyházegyetemhez felterjesztettek.

Dr. Belohorszky János egyházmegyei ügyész egyes egyházak peres vagy vitás ügyében többféle előjlesztéseket tett, melyek mind helyeslőleg elfogadtattak.

A közgyűlés 1/2-kor ért véget, az elnökség zajos éltetésével.

HIREK.

Bírósági kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke *Uhlmann Kamilló* szegedi lakost az ujvidéki törvényszékhez díjas joggyakornokká nevezte ki.

Eskü levél. Az 1907. évi 27. tc. 32. §-a alapján a haza minden tanítója, mint köztisztviselő, hivatalos eskü letételére köteles. A törvény ezen rendelkezésének megfelelőleg a helybeli tanítósg e hó 30-án d. e. 9 órakor a városháza kis tanácstermében nagys. Szalay Lajos kir. tanácsos, polgármester kezébe letette a hivatalos esküt. Az ünnepélyes eskü letétele után a tanítók elénekelték a Hymnuszt. Az eskületételéről szóló sajtókezű nyilatkozat a kir. tanfelügyelőnek lesz bemutatva. Az eskületételnél a város részéről Ertl Ignác és ifj. Jójárt János, tanácsnokok az ev. ref. egyházközség részéről pedig idb. Jójárt János volt mint kiküldött jelen, ki az eskületétel után hazafias, lelkes beszédet tartott a tanítósghoz.

Pályázat katonai alapítványra. A városi tanács annak közzétételére kért meg bennünket, hogy gróf Reichenbach—Leszanitz Vilmos által rokkant tengerészek segélyezésére létesített alapítvány jövedelméből 1907. évi január hó 1-től számítandólag adományozandó 100 korona segélydíjról szóló „Pályázati hirdetés” szerint elsősorban az 1864. évi május hó 9-iki helgolandi tengeri ütközetben rokkantá váltak, valamint az ugyanezen alkalommal elesettek özvegyei és árvái, ilyenek hiányában valamely későbbi tengeri ütközetben rokkantá váltak, illetőleg elesettek özvegyei és árvái bírnak igényvel. A szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványok f. évi július hó 31-ig a trieszti cs. és kir. tengerészkerületi parancsnokságnál benyújtandók és helyhatósági bizonylattal igazolandó, hogy vagyontalan szegény és segélyre szorul.

Uj doktor. *Kovács Árpád* ügyvédjelölt szombaton Budapesten sikeresen letette a doktorátust.

A munka jutalma. A kereskedelmi miniszter azokat az ipari munkásokat, kik hosszú ideig becsülettel szolgálnak egy és ugyanazon gazdát, kisebb-nagyobb jutalommal szokta kitüntetni, mely kitüntetés nem annyira az anyagi megjutalmazásnál fogva bir értékkel, de igenis erkölcsi sulya annál nagyobb, mert elismerése a jól és becsületesen végzett munkának a hűségnek. A szegedi kereskedelmi és ipari kamara felterjesztést tett a kereskedelmi miniszterhez, melyben a kamarai kerület öt ilyen derék, becsületes munkását megjutalmazatni javasolja. A felterjesztettek közt *Kassovitz Adolf* ujvidéki szappangyári alkalmazott is van, aki *harminc* esztendeje páratlan becsületességgel, dicséretes és példátlan kötelességtudással szolgálja a szappangyárt. A derék munkás megjutalmazása a becsületes munka elismerése.

Eljegyzések. *Braun Henrik* kartársunk, a Szabadkán megjelenő „*Bácskai Hírlap*” érdemes szerkesztője eljegyezte *Gottlieb Kató* úrleányt Budapesten. — *Kaller Géza*, az ujvidéki Takarékpénztár tisztviselője, aranyifjúságunk rokonszenves és népszerű tagja eljegyezte *rákóczi Percsetich Vince*, m. kir. áll. főgym. tanár, törvényhatósági bizottsági tagnak szeretetreméltó és kedves leányát: *Mariskát*.

Öngyilkos tanító. *Bakay Károly*, nyugalmazott tanító, *Molnár Miklós*, földbirtokos, ny. jegyző veje vasárnap délután 4 órakor Úszpencs utcai lakásán revolverrel főbe lőtte magát és szörnyen halt. *Bakay Károly* évek óta nagy beteg és tulzott betegsége miatt majd két esztendeje a szobát kénytelen őrizni. Vasárnap délután *Bakay* leánya a polgári leányiskola tanulmányutjáról Ujvidékre tért vissza. Anyja leánya fogadására a vasúthoz ment, ezalatt *Bakay Károly* magára maradván végrehajtotta vézetes tettét. Kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése kedd délután nagy részvét mellett ment végbe.

Kevés a vagon. Panaszos irást kaptunk, melynek aláírói szótveszik azt a mizériát, hogy az ujvidéki állomáson kevés a vagon és így az ideit különösen élénken megindult gyümölcskereskedés egyáltalán nem, vagy ha igen, úgy csak nagynehezen bonyolítható le. *Kovács Bálint* ujvidéki gyümölcskereskedő és több ujvidéki és külföldi gyümölcskereskedő táviratilag panaszt emeltek *Kossuth Ferencz* kereskedelmiügyi miniszternél, hogy friss burgonyának vámkülföldi szállítására vasúti kocsikat megrendelésük dacára sem kapnak és ennek folytán a kiszedett burgonyájuk a vasútnál a földön hever, miért is sürgősen kocsikat kérnek, különben óriási kárt szenvednek. — *Kossuth Ferencz*nek mindenre kiterjedő figyelmessége bizonyára ezt az indokolt panaszt se fogja elintézetlenül hagyni és meg vagyunk győződve, hogy a mizerián haladéktalanul fog segíteni. — Hangsúlyozni akarjuk azonban, hogy a kocsihányért az ujvidéki állomási főnökséget nem lehet okolni, mert úgy *Skuteczky Emil* állomásfőnök, mint a vasúttisztviselők mindent elkövetnek, hogy a forgalmat sikeresen és fennakadás nélkül bonyolítsák le. De nem lehet okolni a kocsihányért a kereskedelmi kormányt sem, mely amióta a kereskedelmi miniszterium élén áll teménten új kocsit rendelt és készített, hogy az elődeinek mulasztásait jóvátegye. A hiba kizárólag a *drabantkormányt* terheli, mely óriási számú vasúti kocsit nagy kárösszegért — Olaszországnak adott kölcsön. Bánta is az a lelkiismeretlen banda, hogy a vasúti forgalomban emiatt akadályok lesznek, nekik pénz kellett, hogy a nemzetet bécsi igába hajtsák. És ezért nincs nekünk még ma sem elég kocsink.

Tűz. Szombat délután a Buza-tér 17. számú ház udvarán egy fészter gyuladt ki, melyet hamar lokalizáltak. A kár jelentéktelen.

Jótekonny adományok. A most mult esküdtészi ülészakon működött esküdtek *Kovácsy István* törvényszéki irodaigazgató felkérése folytán a kapott napidijaikból következő adományokat tették és pedig a szegedi siketnéma-intézet céljaira: Teubner János 32 kor.; Kertész Mór 4 kor.; Varga József, Pérics Jánkó, Keiner Miksa, Szilágyi Sándor, Wollner Lipót, Kárpát Géza, Ujhelyi Vilmos, dr. Kleiszner Gusztáv, dr. Kovács Bódog, dr. Wagner Vilmos 1—1 kor.; Kempl György, Bubori Lajos, Olvashatlan nevű 60—60 fill.; Csipő Mihály, Néhlich Mihály, Popovics Milán, Fábrián Mihály, Szekeres Bálint, Mórocz Ignác, Fehérvári Illés, Mezey Imre 40—40 fill.; Pekló Béla 30 fill.; Rangl Endre 20 fillért. — A kaposvári siketnéma-intézet céljaira: dr. Kohn Károly 5 kor.; dr. Wagner Vilmos 1 kor. — A szent Imre kir. herceg szobra javára: Pérics Jánkó, Szilágyi Sándor, Mezey Imre, Wollner Lipót, Kertész Mór, Pekló Béla 1—1 kor.; Olvashatlan aláírás 60 fill.; Varga József, Mórocz Ignác, Keiner Miksa, Kempl György, Olvashatlan nevű 40—40 fill.; Szekeres Bálint, Rangl Endre, Ujhely Vilmos 20—20 fill.

Tűzoltó majális. Városunk derék tűzoltóegylete szombaton, e hó 29-én tartotta meg szokásos alapítási ünnepélyét. A lőkertben, — ahol a kedélyes és pompás sikerű multság lezajlott, — nagyszámban gyűlt össze társadalmunk minden rétege, hogy a nemes intézmény önzetlen harcosai iránt mindenkiben élő háláérzést ilyképen juttassák kifejezésre. Délben 150 terítékű lakoma volt, amelyen *Balla Áldár dr.* főispán, *Szalay Lajos*, kir. tan. polgármester, *Demetrovics Vladimír dr.* főkapitány, *Japavica György dr.* gazdasági tanácsnok a város részéről és számos előkelőség vett részt. A tűzoltóparancsnok *Balla* főispánt köszöntötte fel, ki nagy tetszéssel fogadott

beszédben tűzoltóinkat éltette. Délután 4 órakor ért véget a lakoma, melyet ketonahangverseny, majd tánc követett. A kerti ünnepély éjfélig tartott.

Szerkesztői üzenetek.

Petőlajosnak Budapest, Zombor, Szabadka, Bácsalmás, Ujvidék. Amióta a nemzet kiverte a Latinovicsokat, Vojnicokat az ország hatalmának kezeléséből, maga általánosítva folyton piszkolja a közélet felülkerekedett embereit s köztük az ujvidéki függetlenségeiket. A multkoriban már felhívtuk magát, hogy nevezze meg névszerint, kik azok az „obseúrus csoport” és akik „alantos anyagi érdekből és visszatartó célokért” szolgálják Ujvidéken a közügyeket. Azóta több mint két hét telt el s bár a felhívásunk magának kiskirályoktól kitűnően dressirozott füleibe biztosan eljutott, mégis maga sunyi módon hallgat még mindég nemcsak, de ujabban ismét öltögeti az ujvidéki függetlenségekre, persze szintén általánosítva vénasszonyos nyelvével.

Ennélfogva vegye tudomásul, hogy többé nem hívjuk fel magát sem részletezésre, sem bizonyításra, hanem ha tovább folytatja szintén általánosítva eddigi nyelvtölgötéseit, elfogunk bánni magával úgy, ahogy a sötétben orozva támadókkal szemben szokásos.

Politikai főmunkatárs: **Kalmár Antal dr.**

Felölős szerkesztő: **Mayer József.**

Társ szerkesztő: **Medvetzky Imre dr.**

549. szám

1907 végrhót.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Szabadkai kir. törvényszéknek 1907. évi 4321 P. számú végzése következtében Dr. Lembenger Armin bajai ügyvéd által képviselt Szücs Ödön javára Vasziás Ráda Lála és társai ellen 1600 kor. s jár. erejéig 1907. évi április hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 667 kor. becslült következő ingóságok, u. m.: 1 vetőgép, 1 hosszú 1 kukoricza ültető eke, 1 tüzi fecskendő, ágynemű, szobabutorok, és egy varrógép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíróóság 1907. évi V. 263/2 számú végzése folytán 1600 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi január hó 1-napjától 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 111 kor. 24 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Vasziás Ráda Lála és Gain Lázár végr. szenv. lakásán Sajkáslakon leendő megtartására 1907. évi július hó 11-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legfőbbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Titelen, 1907. évi június hó 27-én

Rex,

kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetés.

Vb. Piszker Géza csódtömegéhez tartozó és a csódteltár 4—257 tételei alatt felvett 19281 korona beszerzési és 6529 korona becsértékű, közadós titeli üzletében lévő áruk úgy mint ruhaneműek és bolti árucikkek, a csódtömegválasztmány határozata folytán, zárt ajánlati verseny útján eladatnak.

A lepecsételt zárt ajánlatok folyó év július hó 8-ának délutáni 4 órájáig Dr. Freund Ede ujvidéki ügyvéd, csódtömegválasztmányi elnöknel a becsérték 10%-nak, azaz 652 kor. 90 fillér bánatpénz letétele mellett adandók be.

A csódtömegválasztmány az áruk sem mennyiségeért, sem minőségeért szavatosságot nem vállal.

A III foku vételi illetéket vevő tartozik lefizetni és az árut készpénzfizetés ellenében tömegválasztmánytól nyomban átvenni.

A csódtömegválasztmány a beérkezett ajánlatok felett folyó év július hó 8-án fogja határozatát meghozni és fenntartja magának a jogot az összes beérkezett ajánlatokat visszautasítani, vagy az ajánlattevők között szóbeli versenyt tartani.

Az áruraktár Titelen, alulírott tömegválasztmányoknál való jelentkezés után bármikor megtekinthető.

Dr. Székely Géza ügyvéd,

mint vb. Piszker Géza csódtömegválasztmány gondnoka.

Versenyárgyalási hirdetés.

Az Ujvidék alatti partvédezet fenntartása céljából végrehajtandó és 405 m²/3 földmunkából, 1075 m²/3 rostált kötőmelék terítésből, 884 m² I. oszt. és II. oszt. kőhányásból álló munkálatoknak vállalati uton való biztosítása céljából folyó évi július hó 25. délelőtti 11 órakor az alulírt m. kir. folyammérnöki hivatalban versenyárgyalás fog tartatni.

A munkálatokra vonatkozó terv, a kötetendő szerződés általános és részletes feltételei, valamint az ajánlati feltételek az alulírt hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Ugyanott az ajánlati minták és feltételek beszerezhetők.

A szabályszerűen kiállított ajánlatok az ujvidéki m. kir. folyammérnöki hivatalnál a versenyárgyalás napjának délelőtti 10¹/₂ órájáig fogadtatnak el.

Ujvidék, 1907. június 30.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

2181.

tkv. sz.

Árverési hirdetés.

A titeli királyi járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grosz Adolf bacsódföldvári lakos végrehajtónak Gyermánov Péter boldogasszonyfalvai lakos végrehajtást szenvedett ellen 300 korona tőke és járuléka iránt folytatott végrehajtás ügyében az ujvidéki királyi törvényszék s a titeli királyi járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság területén a boldogasszonyfalvai 200. számú telekkönyvi betétben Gyermánov Péter és ennek neje született Málics Jelena nevén felvett az A. I. 1—2. sor 442—443 hrszám 168. összeírási számú ház, 352 négyszögöl udvar és az 568 négyszögöl beltelekbeli kert az 1881. évi LX. t.-c. 156. §-ának a pontja alapján egészben 629 korona: a boldogasszonyfalvai 200 számú telekkönyvi betétben az A. I. 1. sor 1472. hrszám 6 hold 82 négyszögöl 1 a járkom dülöbéli szántóból Gyermánov Pétert megillető 1/4 rész 340 korona 20 fillér és a boldogasszonyfalvai 374. számú telekkönyvi betétben felvett az A. I. 1. sor 1473/1-a. hrszám 3 hold a járkon dülöbéli szántóból Gyermánov Pétert megillető 1/4 rész 539 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul az 1907. évi július hó 16. napjának délután 3. órája boldogasszonyfalvai község házhoz kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon a becsáron alól is el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú igazságügyiminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles az árverési vételárát 3 egyenlő részletben és pedig az első 30 nap

alatt, a másodikat 45 nap alatt és a harmadikat 60 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számítva és pedig mindig az árverés napjától számítva 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal, mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

Kelt Titelen, 1307. évi március hó 5-én.

A királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál.

Petrovics
albíró

760. szám

1907. vgtó

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. I. 334/3. számú végzése következtében dr. Abonyi Lipót titeli ügyvéd által képviselt Mikics Ede titeli lakos javára Gaszmann Ferenc titeli lakos ellen 3000 korona s jár. erejéig 1907. évi június hó 2-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2396 kor. 29 fill. re becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruk és állványok, valamint bolti felszerelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíró 1907. évi V. 474/2 számú végzése folytán 3000 kor. tőkekövetelés 2000 kor. után 1906. évi szeptember hó 13. napjától járó 6% kamatai és 1000 kor. után 1906. nov. 15-től 5% kamatai és eddig összesen 261 kor. 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett boltihelyiségében Titelen leendő megtartására 1907. évi július hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Titelen, 1907. évi június hó 27-én.

Rex,
kir. bir. végrehajtó.

2104. 2819.

1907tkv.sz.

Árverési hirdetmény.

A titeli királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pálincás István temerini lakos végrehajtónak Klinecz András temerini lakos végrehajtást szenvedett ellen 106 korona 46 fillér tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki királyi törvényszék s a titeli királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén a csurogi 942. számú telekkönyvi betétben Klinecz András (nős, Kiss Máriával) nevével felvett az A. I. 1. sor 5869. hrszám 1 hold 46 négyszögöl szántó a Livade dülöben 369 horona becsáron nyilvános árverés útján el fog adni.

Határnapul az 1907. évi július hó 15. napjának délutáni 3. órája Csurog község-házához kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerint elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles az árverési vételárát 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt és a másodikat 45 nap alatt ezen árve-

rés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal, mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

Kelt Titelen, 1907. évi március hó 13-án.

A királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albíró.

4297.

1907tkv.sz.

Árverési hirdetmény.

A titeli királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ruchwald Gyula kereskedő zsabylai lakos végrehajtónak Popov Ráda zsabylai lakos végrehajtást szenvedett ellen 187 korona 60 fillér tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki királyi törvényszék s a titeli királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén a zsabylai 258. számú telekkönyvi betétben felvett az A. I. 1. sor 9116 hrszámú 3 hold 1159. négyszögöl Livade dülöbéli szántóból Popov Rádát (nős volt Petrovics Szókával) illetett s jelenleg Strboja Vazult és ennek neje született Márics Katalint illető $\frac{1}{7}$ rész 686 korona 28 fillér; — a zsabylai 259. számú telekkönyvi betétben felvett az A. I. 1. sor 3088. hrszámú 2 hold 1430 négy szögöl Vracara dülöbéli szántóból Popov Rádát (nős volt Petrovics Szókával) illetett, jelenleg Strboja Vazult és ennek neje született Márics Katalint illető $\frac{1}{6}$ rész 178 kor. 80 fillér és az A. I. 2. sor 6590. hrszámú 1 hold 935 négyszögöl Martincze dülöbéli szántóból a már jelzett módon ugyanazokat illető $\frac{1}{6}$ rész 455 korona 20 fillér; — a zsabylai 260. számú telekkönyvi betétben Popov Rádát (nős volt Petrovics Szókával) illetett, jelenleg Strboja Vazult és ennek neje született Márics Katica nevével felvett az A. I. 1. sor 9111. hrszámú 1382 négyszögöl Livade dülöbéli rét 26 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a zsabylai 258. számú telekkönyvi betétben a C. 1. sorszám alatt Popov Joca javára Popov Rádát illető jutalékokra, a zsabylai 259. számú telekkönyvi betétben felvett az A. I. 1-2. sorszámú ingatlanokból Popov Rádát illető jutalékokra Popov Joca javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jogot nem érinti; ha azonban a jelzett ingatlan jutalékok oly áron adatnának el, hogy az elért vételár a haszonélvezeti jogot megelőző mintegy 4400 koronányi követelés fedezésére elegendő nem lenne, az árverés hatálytalannak nyilváníthatni s a zsabylai 258. és 259. számú telekkönyvi betéti ingatlanjutalékok az említett haszonélvezetre való tekintet nélkül újból eladatni rendeltetnek.

Határnapul az 1907. évi július hó 23. napjának délutáni 3. órája Zsabylya község-házához kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alul is el fog adni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A vevő köteles az árverési vételárát 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt 30 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt és a harmadikat 60 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal, mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

Kelt Titelen, 1907. évi április hó 7-én.

A királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albíró.

Simonyi Mihály,

kőműves- és ácsmester, építési vállalkozó.

Ujvidék,

Damjanich-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű építési szakmába vágó munkát, valamint új épületek építését és régi épületek újjá való tatarozását legújtanosabb árak mellett. 8-5.

Gábel Károly,

mosó- és vasaló intézete

UJVIDÉK, fő-utca 25. szám.

Legjobb kiszolgálás. Vállal gallér, kézelő, ingeket stb. fehérneműt finom tisztítására. 6-4.

Modernül bezendezett, Cserevicsen évek óta fennálló

hentes-üzlet

jégveremmel együtt azonnal eladó. Az üzlet a beocsini cementgyár közvetlen közelében van és elköltözés folytán olcsón és kedvező feltételek mellett eladó. 3-3.

Bővebbet: Varga Józsefnél, Cserevicsen.

Egy teljesen berendezett

V A J G Y Á R

30 drb. különféle kannával jutányos áron szabad kézből eladó.

Fischer Lipótnál,

3-2. Futaki-utca 49.

Ribnyákon

BALLA és ROHONYI szőlők közt 1½ hold beültetett prima szőlő eladó!

Bővebbet a kiadóhivatalban.

BÉRHÁZ

Alkotmány-utca 69. szám

kiadó.

1-1 Bővebbet: Földi Lajosnál.

Repa-Mag óvári, obendorfi kenderg javított

óriás Duppani zab. Dollár zab, Székely és kora amerikai lófogú tengerik Karós és törpe babok. Gyorsfejlődési Poland china

Magyar-bikák kan-

cok, Pekingi gácsérok. Lámpanélküli költségépek Pekingi kacsa-, emdei lud-, fehér és fekete Orpington toljásokra előjegyzéseket elfogad

gróf TELEKI ÁRVÉD

drassói uradalmi intézősége. u. p. Koczka.